

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНЖЕНЕРНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ
ПІДГОТОВКИ
КАФЕДРА ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник навчально-наукового інституту
інженерної та спеціальної підготовки

Сергій ТАРАСОВ
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 30 » 08 2025 р.

**Методичні рекомендації (вказівки) до виконання
кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня**

за освітньо-професійною програмою «Управління піротехнічними роботами та
протимінною діяльністю»

(назва освітньої програми)

підготовка магістра

(найменування освітнього ступеня)

у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

(код та найменування галузі знань)

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

(код та найменування спеціальності)

мова навчання українська

Схвалено вченою радою
навчально-наукового інституту
інженерної та спеціальної підготовки

Протокол від

« 30 » 08 2025 року № 1

Черкаси – 2025 рік

Методичні рекомендації (вказівки) для виконання кваліфікаційної роботи здобувачів вищої освіти за другим «магістерським» рівнем вищої освіти у галузі знань 26 «Цивільна безпека», спеціальність 263 «Цивільна безпека», освітньо-професійна програма «Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю»

Розробники:

Заступник начальника кафедри протимінної діяльності та спеціальної підготовки навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки, доктор філософії Євген МАКАРОВ

Доцент кафедри протимінної діяльності та спеціальної підготовки навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки, к.т.н., доцент Ігор ТОЛКУНОВ

Старший викладач кафедри протимінної діяльності та спеціальної підготовки навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки, Олег СМІРНОВ

Методичні рекомендації (вказівки) до виконання кваліфікаційної роботи рекомендовано кафедрою протимінної діяльності та спеціальної підготовки

Протокол від «25» 08 2025 року № 1

Начальника кафедри протимінної діяльності та спеціальної підготовки

(підпис)

Андрій ГУБЕНКО
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 25 » 08 2025 року

Схвалено проектною групою освітньої програми «Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю»

Гарант освітньої програми

(підпис)

Ігор ТОКУНОВ
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 25 » 08 2025 року

Рецензент: перший проректор з навчальної роботи Національного університету цивільного захисту України, к.т.н., доцент Джулай Олександр Миколайович.

ВСТУП

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня у Національному університеті цивільного захисту України розроблені з метою забезпечення єдиного підходу до підготовки, написання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт. Документ розроблений з урахуванням нормативно-правової бази, сучасних стандартів вищої освіти та специфіки підготовки фахівців.

У рекомендаціях визначено послідовність виконання кваліфікаційної роботи: від вибору теми до публічного захисту результатів дослідження. Розглянуто вимоги до обґрунтування актуальності, формулювання мети й завдань, вибору методів дослідження, а також оформлення тексту, ілюстративного матеріалу та додатків.

Особливу увагу приділено дотриманню принципів академічної доброчесності як фундаментальної складової якісної освіти та наукової діяльності, окреслено недопустимість проявів плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації результатів.

Рекомендації призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, наукових керівників, рецензентів, а також науково-педагогічних працівників, які здійснюють методичний супровід освітнього процесу.

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Організаційні заходи	7
3. Етапи виконання кваліфікаційної роботи	11
4. Загальні рекомендації до змісту пояснювальної записки	12
5. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	15
6. Порядок допуску до захисту кваліфікаційної роботи	16
7. Порядок перевірки тексту кваліфікаційної роботи на рівень його унікальності.....	17
8. Порядок захисту кваліфікаційної роботи.....	18
9. Процедура та критерії оцінювання кваліфікаційної роботи.....	19
10. Порядок оскарження процедури проведення захисту кваліфікаційної роботи.....	20
11. Перелік рекомендованої літератури.....	22
Додатки.....	24

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційна робота – це індивідуальне завдання науково-дослідницького, організаційного, технічного, творчого чи проектно-конструкторського характеру, яке виконується здобувачем на завершальному етапі його навчання й є однією з форм атестації шляхом виявлення теоретичних і практичних знань, вміння їх застосовувати у процесі розв'язування конкретних наукових та науково-технічних завдань.

Кваліфікаційну роботу виконують на випусковій кафедрі. Випусковою є кафедра, яка забезпечує реалізацію професійно обов'язкових компонентів, є частиною структури навчально-наукового інституту, в якому навчається здобувач, та на якій в подальшому відбуватиметься попередній захист кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти.

Тематику кваліфікаційних робіт визначає випускова кафедра. Теми кваліфікаційних робіт повинні відповідати сучасному стану теорії та практики спеціальності, бути достатньо складними, глибокими і водночас відповідними до індивідуальних схильностей та інтересів здобувачів.

Перелік тем кваліфікаційних робіт, запропонованих здобувачам другого (магістерського) рівня (додаток 1) щорічно формує навчально-науковий інститут за поданням керівників випускових кафедр, підписує начальник навчально-наукового інституту, погоджує начальник навчально-методичного центру, затверджує перший проректор з навчальної роботи та, не пізніше 30 жовтня першого семестру першого року навчання розміщують на веб-сайті навчально-наукового інституту. Водночас кількість запропонованих тем кваліфікаційних робіт повинна бути більшою, ніж кількість здобувачів, які в поточному навчальному році завершуватимуть виконання освітньої програми.

Здобувачеві надають право обрати тему кваліфікаційної роботи із переліку наданих тем або запропонувати свою, з обґрунтуванням доцільності її розроблення.

Керівниками кваліфікаційних робіт призначають найбільш кваліфікованих науково-педагогічних працівників випускової кафедри, які мають наукові ступені, зокрема один керівник може здійснювати керівництво виконанням не більш як п'яти кваліфікаційних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня.

У разі необхідності, за погодженням із керівником випускової кафедри, керівниками кваліфікаційних робіт можуть бути призначені науково-педагогічні працівники інших кафедр, науковці або спеціалісти університету, які мають наукові ступені.

Здобувач повинен визначити тему та керівника кваліфікаційної роботи у другому семестрі першого року навчання.

Для закріплення теми кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти подає рапорт (заяву) керівникові випускової кафедри (додаток 2), який погоджує її з керівником роботи. Керівник випускової кафедри ухвалює

рішення про можливість/не можливість написання кваліфікаційної роботи (візує рапорт (заяву)) та подає інформацію про це начальнику навчально-наукового інституту.

Перелік здобувачів вищої освіти, закріплених за кафедрами, разом із визначеними керівниками та темами кваліфікаційних робіт надає начальник науково-дослідного інституту до навчально-методичного центру для формування та затвердження наказу про закріплення тем та керівників кваліфікаційних робіт. Наказ про закріплення тем та керівників кваліфікаційних робіт затверджує ректор університету в третьому навчальному семестрі але не пізніше ніж за три місяці до початку захисту кваліфікаційних робіт.

Виконання і захист кваліфікаційної роботи здійснюють державною мовою.

Кваліфікаційна робота повинна задовольняти таким вимогам:

- відповідати сучасному рівню розвитку науки;
- бути актуальною розробкою для науки і практики;
- містити принципово новий матеріал, що передбачає опис нових фактів, явищ і закономірностей або інтерпретацію раніше відомих положень з інших наукових позицій або в іншому аспекті;

- мати внутрішню єдність;
- відрізнятися обґрунтованістю думок і точністю наведених даних;
- містити всесторонньо аргументовані та значущі висновки, що є логічним наслідком аналізу досліджуваного матеріалу, узагальнювальні підсумки дослідження;

- містити результати, що свідчать про наявність в автора навичок наукової роботи в обраній галузі, свідчити про його вміння здійснювати самостійні наукові пошуки, розв'язання конкретних наукових завдань.

Особливістю кваліфікаційної роботи є те, що вона передбачає проведення наукових досліджень, творчих розробок.

Начальники навчально-наукових інститутів, керівники випускових кафедр та кваліфікаційних робіт повинні систематично контролювати хід виконання здобувачами вищої освіти кваліфікаційних робіт і своєчасно вживати заходів щодо усунення виявлених недоліків. Для цього на випускових кафедрах розробляють графіки поточного контролю за виконанням кваліфікаційних робіт, відповідно до яких на засіданнях кафедр заслуховують здобувачів вищої освіти, які можуть бути долучені до засідання дистанційно.

Прошиті, пронумеровані кваліфікаційні роботи та супровідні документи до них після захисту випускові кафедри передають до архіву Національного університету цивільного захисту України (далі – НУЦЗ України), де їх зберігають відповідно до вимог чинного законодавства, а електронні версії кваліфікаційних робіт в форматі PDF – до підрозділу, що відповідає за організацію освітнього процесу, який забезпечує їхнє внесення до репозитарію НУЦЗ України.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ

Порядок створення та організація роботи екзаменаційних комісій (далі – ЕК) і проведення захисту кваліфікаційних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у НУЦЗ України регламентовано Положенням про порядок створення та організації роботи екзаменаційних комісій щодо атестації осіб, які здобувають освітній ступінь бакалавра та магістра в Національному університеті цивільного захисту України.

Атестацію здійснюють відкрито і гласно за участю не менше половини складу ЕК. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

2.1. Права та зобов'язання керівника кваліфікаційної роботи.

Обсяг навчального навантаження керівника на одну кваліфікаційну роботу становить 30 годин. Керівник кваліфікаційної роботи несе відповідальність за своєчасність виконання здобувачем кваліфікаційної роботи (складових кваліфікаційної роботи), відповідність змісту кваліфікаційної роботи її темі, наявність у кваліфікаційній роботі недоліків системного характеру. У разі невиконання здобувачами рекомендацій щодо усунення виявлених недоліків, керівник доповідає про це керівнику випускової кафедри, на якій відбуватиметься попередній захист кваліфікаційної роботи, та відзначає це у своєму відгуку, який він готує не пізніше, ніж за два календарних дні до попереднього захисту кваліфікаційної роботи.

Керівник кваліфікаційної роботи зобов'язаний:

– надавати здобувачеві консультативну допомогу з формулювання теми дослідження, структури, ключової ідеї та робочої гіпотези дослідження; опрацювання необхідних джерел, зокрема нормативних і довідкових матеріалів, наукових видань тощо за темою кваліфікаційних робіт;

– розробляти (спільно зі здобувачем) завдання на підготовку кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти (додаток 3), із зазначенням терміну виконання завдань, яке в подальшому, протягом двох тижнів після видання наказу про закріплення тем та керівників кваліфікаційних робіт, затверджує керівник випускової кафедри;

На засіданнях випускової кафедри, до яких здобувачі вищої освіти можуть бути долучені дистанційно, повідомляють про дотримання здобувачами регламенту підготовки кваліфікаційної роботи. У разі порушень затверджених термінів виконання кваліфікаційної роботи (складових кваліфікаційної роботи), які можуть призвести до її несвоєчасного виконання та неподання у визначені терміни до захисту (попереднього захисту), керівник кваліфікаційної роботи повідомляє про це керівника випускової кафедри та начальника навчально-наукового інституту;

– здійснювати систематичне керівництво виконання кваліфікаційної роботи, розвиваючи водночас у здобувача вищої освіти навички самостійної

роботи, творчі здібності та ініціативу;

- розглядати виконану частину кваліфікаційної роботи, звертати увагу на рівень опрацювання питань;

- контролювати відповідність змісту кваліфікаційної роботи поставленим завданням, дотримання вимог оформлення кваліфікаційної роботи, що зазначені у відповідних положеннях та методичних рекомендаціях;

- у п'ятиденний термін після одержання від здобувача виконаної кваліфікаційної роботи перевірити її зміст та рівень унікальності. За результатами перевірки керівник формує відгук та висновок на цю кваліфікаційну роботу, а також довідку про перевірку кваліфікаційної роботи на рівень її унікальності (додаток 4).

Керівник кваліфікаційної роботи має право:

- за зверненням здобувача освіти та погодженням керівника випускової кафедри вносити зміни до запланованого змісту кваліфікаційної роботи, якщо така необхідність виникла під час виконання завдання, зокрема кінцевий термін виконання роботи не повинен перевищувати запланований термін засідань ЕК;

- вносити пропозиції керівнику випускової кафедри щодо перенесення термінів попереднього захисту та/або захисту кваліфікаційної роботи в зв'язку з обґрунтованими причинами, водночас кінцевий термін виконання роботи не повинен перевищувати запланований термін засідань екзаменаційних комісій;

- бути присутнім на засіданні ЕК під час захисту кваліфікаційних робіт, науковим керівником яких він є.

2.2. Права та зобов'язання здобувача вищої освіти.

Здобувач вищої освіти несе персональну відповідальність за якість і своєчасність виконання кваліфікаційної роботи.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- у другому семестрі першого року навчання визначитися із темою та керівником кваліфікаційної роботи, закріпитися за випусковою кафедрою;

- протягом двох тижнів після видання наказу про закріплення тем та керівників кваліфікаційних робіт разом із керівником розробити завдання на підготовку кваліфікаційної роботи (додаток 3) та затвердити його у керівника випускової кафедри. Завдання на підготовку кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти розробляють в двох примірниках, один з яких зберігають у здобувача та в подальшому долучають (вшивають) до кваліфікаційної роботи, другий – залишається у керівника роботи;

- щотижня, починаючи з першого тижня виконання роботи, звітувати перед керівником щодо повноти виконання кваліфікаційної роботи (календарного плану);

- в терміни, визначені керівником випускової кафедри, звітувати про хід виконання кваліфікаційної роботи на засіданнях випускових кафедр (долучатись до засідань здобувачам дозволяється дистанційно);

– здійснювати збір і опрацювання літератури та іншої документації за темою кваліфікаційної роботи;

– за результатами виконання кваліфікаційної роботи здійснити апробацію отриманих результатів беручи участь в конференції (семінарі, круглому столі тощо), що проводяться в Національному університеті цивільного захисту України. Не менш як за тиждень до проведення попереднього захисту надати підтвердуючі матеріали керівнику кваліфікаційної роботи. За умови погодження з керівником кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти може здійснювати апробацію отриманих результатів шляхом участі в конференції (семінарі, круглому столі тощо) інших закладів вищої освіти та наукових установ;

– не пізніше, ніж за десять днів до попереднього захисту, завантажити електронний варіант кваліфікаційної роботи до віртуального класу Google Classroom керівника роботи для перевірки її змісту, підготовки відгуку та висновку, а також довідки про перевірку кваліфікаційної роботи на рівень її унікальності. Здобувачеві забороняють вносити будь-які зміни або виправлення до кваліфікаційної роботи, які впливають на її зміст, після отримання відгуку та висновку керівника.

У випадку, коли робота не підготовлена і керівник кафедри не вбачає можливості допустити здобувача вищої освіти до захисту, це питання розглядають на позачерговому засіданні кафедри, а відповідну інформацію, у вигляді рапорту (заяви), надають начальнику навчально-наукового інституту для ухвалення подальшого рішення.

Не пізніше ніж за три дні до попереднього захисту отримати зовнішню рецензію на свою кваліфікаційну роботу та завантажити її електронну версію до віртуального класу Google Classroom керівника. Здобувачеві заборонено вносити будь-які зміни або виправлення до кваліфікаційної роботи, які впливають на її зміст, після отримання рецензії.

Перелік категорій посадових осіб, які мають право рецензувати кваліфікаційні роботи здобувачів, які здобувають вищу освіту за кошти державного бюджету, визначений у наказі ДСНС України від 07.07.2025 № НС-803. До таких посадових осіб належать:

Директор Департаменту та його заступники:

- Департамент цивільного захисту та превентивної діяльності;
- Департамент реагування на надзвичайні ситуації;
- Департамент заходів протимінної діяльності.

Начальник Управління та його заступники:

- Управління освіти, науки та спорту;
- Управління авіації та авіаційного пошуку і рятування;
- Управління організації роботи та використання безпілотних систем і робототехніки;
- Управління європейської інтеграції та міжнародного співробітництва;

- Управління організації радіаційного, хімічного та біологічного захисту;
- Управління оповіщення та цифрового розвитку.

Начальник та заступники начальника головних управлінь ДСНС в областях та м. Києві.

Рецензентами кваліфікаційних робіт здобувачів, які здобувають вищу освіту за кошти фізичних та/або юридичних осіб, мають бути представники ДСНС за посадою не нижче керівників або заступників керівників самостійних структурних підрозділів територіальних органів, підрозділів центрального підпорядкування (начальники відділів управлінь у складі апарату територіальних органів, фахівці апарату ДСНС, начальники загонів, районних управлінь територіальних органів), професійна або наукова діяльність яких безпосередньо пов'язана зі змістом роботи, що рецензують, наукової установи або закладу вищої освіти ДСНС. За погодженням із керівником роботи, керівником кафедри та начальником навчально-методичного центру здобувач вищої освіти за кошти фізичних та/або юридичних осіб може обрати рецензентом іншу особу, професійна або наукова діяльність якої безпосередньо пов'язана зі змістом кваліфікаційної роботи;

– не пізніше ніж за день до попереднього захисту ознайомитися з відгуком та висновком керівника кваліфікаційної роботи, рецензією на роботу, підготувати аргументовані відповіді на зауваження (у разі їх наявності), надати їх комісії під час попереднього захисту на засіданні випускової кафедри та під час захисту роботи в ЕК;

– на засіданні випускової кафедри здійснити попередній захист кваліфікаційної роботи (тези доповіді попередньо узгоджують з керівником кваліфікаційної роботи). Графік попереднього захисту робіт затверджує керівник випускової кафедри та доводить до відома здобувачів не менш як за **десять** календарних днів до заслуховування, зокрема попередній захист роботи повинен бути здійснений не пізніше ніж за тиждень до захисту роботи в ЕК;

– врахувати зауваження та пропозиції кафедри, що виникли під час попереднього захисту кваліфікаційної роботи;

– не пізніше ніж за три дні до захисту подати (разом з керівником кваліфікаційної роботи) секретарю ЕК:

- прошиту і пронумеровану кваліфікаційну роботу (до роботи вшивають завдання на підготовку кваліфікаційної роботи (додаток 3), подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи (додаток 5), довідку перевірки на рівень унікальності кваліфікаційної роботи (додаток 4) і роздруковану презентацію);
- рецензію на кваліфікаційну роботу;
- матеріали, що підтверджують апробацію отриманих результатів, шляхом участі в конференції (семінарі, круглому столі тощо);
- довідки або акти про впровадження результатів кваліфікаційної роботи (за наявності);

- інші матеріали (за наявності), що характеризують освітню та професійну компетентність здобувача, наукову та практичну цінність виконаної ним кваліфікаційної роботи (друковані статті, заяви на патент, патенти, зразки матеріалів, макети, вироби, нові технології, оригінальні математичні моделі та програми тощо);

- своєчасно, у визначену дату, час та місце прибути на засідання ЕК та здійснити захист своєї кваліфікаційної роботи.

Здобувач вищої освіти має право:

- для написання кваліфікаційної роботи користуватися бібліотечним фондом НУЦЗ України, зокрема електронними виданнями, розміщеними в електронній бібліотеці та репозиторії НУЦЗ України;

- за погодженням із керівником звертатися для отримання консультацій з питань, необхідних для виконання кваліфікаційної роботи, до науково-педагогічних працівників інших кафедр НУЦЗ України;

- оскаржувати перед керівництвом навчально-наукового інституту та/або НУЦЗ України рішення про недопущення до захисту в ЕК, ухвалені на засіданні випускової кафедри;

- оскаржувати рішення, ухвалені ЕК за результатами захисту кваліфікаційної роботи, у порядку, визначеному в Положенні про організацію освітнього процесу в НУЦЗ України.

3. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Етапи виконання кваліфікаційної роботи:

1. Вибір теми, об'єкта та предмета дослідження; затвердження теми кваліфікаційної роботи відповідно до рапорту (заяви) здобувача (додаток 2).

2. Розроблення та затвердження у керівника випускової кафедри завдання на підготовку кваліфікаційної роботи (додаток 3).

3. Опрацювання літературних джерел та інформаційних ресурсів.

4. Збирання фактичних матеріалів під час практики (стажування).

5. Оброблення фактичних матеріалів.

6. Проведення апробації за результатами дослідження кваліфікаційної роботи.

7. Написання першого варіанту тексту роботи, подання його на ознайомлення керівникові роботи.

8. Усунення виявлених керівником недоліків, написання остаточного варіанта тексту, оформлення роботи згідно з вимогами.

9. Подання роботи на рецензування.

10. Подання завершеної роботи керівникові для її перевірки на унікальність тексту, отримання відгуку та висновку.

11. Попередній захист роботи та отримання допуску до її захисту в ЕК.

12. Публічний захист кваліфікаційної роботи.

3.2. Особливості виконання кваліфікаційної роботи здобувачами, які здійснюватимуть захист у режимі використання технологій дистанційного навчання.

3.2.1. Завдання для кваліфікаційної роботи та методичні рекомендації для її виконання видає керівник роботи здобувачам вищої освіти в електронному форматі у віртуальних класах Google Classroom протягом двох тижнів після затвердження тем та керівників кваліфікаційних робіт із зазначенням графіку виконання окремих частин роботи та кінцевої дати подачі готової роботи.

3.2.2. Консультування здобувачів під час написання кваліфікаційної роботи здійснюють дистанційно, за допомогою корпоративної електронної пошти, Google Classroom, Google Chat та Google Meet.

3.2.3. Керівники випускових кафедр та наукові керівники повинні систематично контролювати хід виконання здобувачами вищої освіти кваліфікаційних робіт і своєчасно вживати заходів щодо усунення виявлених недоліків. Для цього на випускових кафедрах розробляють графіки поточного контролю за виконанням кваліфікаційних робіт, відповідно до яких на засіданнях кафедр заслуховують здобувачів вищої освіти.

3.2.4. Окремі частини кваліфікаційної роботи у визначеному керівником форматі згідно з календарним планом здобувачі вищої освіти завантажують для перевірки до віртуального класу Google Classroom. Готову роботу завантажують не пізніше ніж за **десять** календарних днів до дати попереднього захисту на засіданні випускової кафедри.

Звітування здобувачами вищої освіти про хід виконання кваліфікаційних робіт на засіданнях випускових кафедр здійснюють дистанційно. Про дату і час засідання випускової кафедри керівник роботи ознайомлює здобувача не менш як за десять календарних днів до його проведення, шляхом зазначення відповідної інформації в Google Classroom.

Оригінали прошитої та пронумерованої роботи (до роботи вшивають завдання на підготовку кваліфікаційної роботи (додаток 3), подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи (додаток 5), довідку перевірки на рівень унікальності кваліфікаційної роботи (додаток 4) і роздруковану презентацію) з підписами здобувача та рецензію надсилають керівнику роботи за рахунок здобувача в термін, що передбачає їх отримання керівником не пізніше ніж за 3 робочих днів до захисту в ЕК, які керівник роботи самостійно подає секретарю ЕК.

4. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЗМІСТУ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ

Кваліфікаційна робота містить пояснювальну записку (текстову частину) та графічну частину (мультимедійного супроводу). За бажанням здобувача та з метою зручнішого пояснення змісту роботи під час її захисту можуть бути використані макети, наочні зразки тощо.

Кваліфікаційна робота, як теоретико-прикладне дослідження, повинна мати чітку та логічну структуру, у повному обсязі розкривати питання, які визначені завданням на виконання кваліфікаційної роботи. Обсяг кваліфікаційної роботи повинен становити 70-90 сторінок, не враховуючи додатків.

За структурою кваліфікаційна робота містить:

- титульну сторінку (додаток 6);
- завдання на підготовку кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти (додаток 3);
- подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи (додаток 5);
- довідку перевірки на рівень унікальності кваліфікаційної роботи (додаток 4);
- зміст;
- перелік умовних позначень символів, скорочень і термінів (за необхідністю);
- вступ;
- основну частину;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки.

Титульна сторінка пояснювальної записки (додаток 6) містить назву закладу вищої освіти, навчально-наукового інституту та випускової кафедри, найменування теми кваліфікаційної роботи, групи, спеціальності, освітньо-професійної програми, власне ім'я, прізвище виконавця, керівника, рецензента, інформацію начальника випускової кафедри про допуск до захисту, місто, рік виконання роботи.

Завдання на підготовку кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти (додаток 3), оформлене на спеціальному бланку й підписане здобувачем, керівником та затверджене керівником випускової кафедри, містить найменування теми кваліфікаційної роботи, вихідні дані до роботи, зміст, дані консультантів розділів роботи, дату видачі завдання та календарний план.

Подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи (додаток 5), оформлене на спеціальному бланку й підписане керівником навчально-наукового інституту, керівником кваліфікаційної роботи, керівником випускової кафедри та містить інформацію про здобувача та його успішність за період навчання в інституті, відгук та висновок керівника кваліфікаційної роботи, висновок керівника кафедри про кваліфікаційну роботу.

Подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи (далі – Подання) з інформацією про виконання навчального плану за освітньою програмою та підписом начальника навчально-наукового інституту,

надається здобувачем керівникові роботи не пізніше, ніж за п'ять днів до попереднього захисту кваліфікаційної роботи.

Після отримання Подання керівник роботи:

- формує відгук та висновок на цю кваліфікаційну роботу;
- ознайомлює здобувача з відгуком та висновком;
- надає Подання керівникові випускової кафедри.

За результатами попереднього захисту керівник випускової кафедри формує відповідний висновок та надає Подання здобувачу для долучення його до кваліфікаційної роботи.

Довідка перевірки на рівень унікальності кваліфікаційної роботи (додаток 4), оформлене на спеціальному бланку й підписане здобувачем та керівником кваліфікаційної роботи та містить інформацію про найменування теми кваліфікаційної роботи, результати перевірки роботи на унікальність, назву програми, що було використане для перевірки роботи, висновок про відповідність або невідповідність роботи вимогам кодексу академічної доброчесності.

Зміст розміщують на початку пояснювальної записки. Зміст відображає складові частини роботи: вступ, розділи, підрозділи, висновки, список використаних джерел та додатки. Проти назви того чи іншого розділу виставляють номер сторінки, з якої він починається.

Перелік умовних позначень символів, скорочень і термінів подають за необхідності у роботі окремим списком перед вступом.

У **вступі** (не більше 10 % від основного тексту пояснювальної записки) обґрунтовують актуальність обраної теми з урахуванням воєнного стану, практичну значимість, формулюють мету і завдання дослідження, визначають предмет, об'єкт, методологічну базу дослідження. Структурні складові вступу (обґрунтування вибору теми дослідження, мету і завдання дослідження, об'єкт дослідження, предмет дослідження, методи дослідження, наукову новизну, практичне значення отриманих результатів, наявності апробацію матеріалів дослідження, публікації, структуру та обсяг роботи) оформлюють з абзацу та виділяють напівжирним шрифтом.

Основну (змістову) частину кваліфікаційної роботи поділяють на розділи, підрозділи. Назва розділів та підрозділів має чітко відображати зміст викладеного в них тексту і повинна бути достатньо лаконічною. Наприкінці кожного розділу стисло подають висновки за розділом з урахуванням отриманої наукової новизни.

Перший розділ має бути не більше 15 % від основного тексту пояснювальної записки, у якому необхідно викласти теоретичні основи обраної теми, проаналізувати та узагальнити сучасний стан розв'язання поставленого завдання.

Другий та наступні розділи орієнтовно 25 % від основного тексту пояснювальної записки.

Висновки – це синтез послідовного логічного викладення здобутих результатів та їх співвідношення із загальною метою і конкретними завданнями, поставленими і сформульованими у вступі.

Здобувач повинен:

- дати характеристику стану теоретичної розробки наукового завдання;
- довести наукову новизну;
- сформулювати висновки, отримані в результаті здійсненого аналізу;
- систематизувати свої пропозиції щодо реалізації виявлених резервів і вирішення розглянутих питань;
- узагальнити дані про ефективність запропонованих заходів.

До **списку використаних джерел** додають тільки ті джерела, які були опрацьовані під час виконання роботи. Перелік джерел необмежений, проте має бути достатнім для повного розкриття теми. У списку мають переважати джерела, опубліковані не раніше, ніж за 10 років до написання роботи. Відомості про джерела, включені до списку, надаються відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Посилання на джерела, включені до списку, в тексті кваліфікаційної роботи слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками.

У **додатки** виносять допоміжні або додаткові матеріали, які переобтяжують текст основної частини, але необхідні для повноти її сприйняття (за формою це може бути текст, таблиця, схема, графік, карта тощо), а також копії матеріалів про апробацію та впровадження отриманих результатів, роздруковану презентацію.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота магістра повинна бути виконана й оформлена з додержанням усіх технічних вимог до наукових робіт.

Мова роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна.

Папір та друк

Кваліфікаційну роботу друкують на білому папері формату А4 (210×297 мм) комп'ютерним способом.

Поля мають такі розміри: ліве – 20–25 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Текст друкують шрифтом Times New Roman, кегль 14 розміру; міжрядковий інтервал – 1,5. Вирівнювання тексту здійснюють за шириною. У межах таблиць можливе зменшення розміру шрифту та міжрядкового інтервалу. Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту і дорівнювати 1,25 см.

У роботі повинні бути чіткі, однакові чорними упродовж усього тексту лінії, літери, цифри й інші знаки. Помилки, описки й графічні неточності дозволено виправляти підчисткою або білою фарбою й нанесенням на тому ж

місці або між рядками виправленого зображення від руки. Виправлення повинне бути чорного кольору.

Заголовки

Найменування структурних частин кваліфікаційної роботи (**ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ** (та його назва), **ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**) друкують великими літерами та розміщують по центру рядка. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) та розміщують з абзацного відступу. Крапку в кінці структурних частин, заголовків підрозділів та підзаголовків (у разі їх наявності) не ставлять. Якщо заголовок або підзаголовок містить два або більше речень, їх розділяють крапкою.

Кожну структурну частину кваліфікаційної роботи магістра необхідно починати з нової сторінки.

Відстань між заголовком розділу й заголовком підрозділу дорівнює двом інтервалам основного тексту. Відстань між заголовком підрозділу і текстом має дорівнювати одному інтервалу основного тексту. Назви підрозділу не рекомендують розташовувати в нижній частині сторінки, якщо після неї є тільки один рядок тексту.

6. ПОРЯДОК ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Не пізніше ніж за десять днів до дати попереднього заслуховування на засіданні випускової кафедри електронний варіант кваліфікаційної роботи здобувач завантажує до віртуального класу Google Classroom керівника роботи для перевірки її змісту, підготовки відгуку та висновку, а також довідки про перевірку кваліфікаційної роботи на рівень її унікальності.

Керівник кваліфікаційної роботи перевіряє виконану роботу й у **п'ятиденний** термін після її одержання формує відгук та висновок на цю кваліфікаційну роботу, а також довідку про перевірку кваліфікаційної роботи на рівень її унікальності. У відгуку керівника зазначають характеристики, які свідчать про професійні якості здобувача. Здобувач обов'язково ознайомлюється з відгуком на свою роботу до захисту.

Здобувач, у кваліфікаційній роботі якого виявлено принципові недоліки в ухвалених рішеннях, обґрунтуваннях, розрахунках та висновках, суттєві відхилення від строків виконання плану-завдання на кваліфікаційну роботу та/або виявлено факти порушення академічної доброчесності (наявність у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації; присвоєння авторства на кваліфікаційну роботу, що виконана іншою особою; написання кваліфікаційної роботи на замовлення іншою особою), до попереднього захисту кваліфікаційної роботи випусковою кафедрою не допускається. Рішення про це ухвалюють на засіданні випускової кафедри та фіксують у відповідному протоколі, витяг з якого керівник кафедри подає начальнику навчально-наукового інституту.

Не пізніше ніж за три дні до попереднього захисту електронну версію рецензії на кваліфікаційну роботу здобувач завантажує до віртуального класу Google Classroom керівника роботи.

У рецензіях слід відобразити наступне:

- ступінь актуальності кваліфікаційної роботи;
- повноту і різноманітність вивчення літературних джерел;
- відповідність змісту роботи заявленій темі і меті дослідження;
- повноту і докладність розв'язання завдань;
- уміння аргументовано й логічно подавати узагальнення й висновки;
- достовірність отриманих результатів;
- новизна, практична цінність роботи та можливість реалізації запропонованих автором рекомендацій;
- якість оформлення роботи;
- мову і стиль роботи;
- зауваження (недоліки), рекомендації до кваліфікаційної роботи.

Негативна оцінка роботи, яка може бути висловлена в рецензії, не є підставою недопущення здобувача вищої освіти до попереднього захисту та захисту.

Керівник випускової кафедри та екзаменаційна комісія не має права розглядати питання про допущення кваліфікаційної роботи до попереднього захисту та до захисту без наявності довідки та звіту про унікальність роботи та рецензії.

Рішення про допуск або недопуск здобувача до захисту кваліфікаційної роботи ухвалюють на засіданні випускової кафедри, на якому заслуховують здобувача (у формі попереднього захисту кваліфікаційної роботи). Здобувачів, які не з'явилися у визначений день на попередній захист своєї кваліфікаційної роботи, до захисту в ЕК не допускають.

Начальник навчально-наукового інституту на організаційному засіданні ЕК доповідає про недопуск здобувача до захисту кваліфікаційної роботи. На організаційному засіданні ЕК, за доповіддю керівника навчально-наукового інституту, ухвалюють рішення щодо відрахування цього здобувача з НУЦЗ України за невиконання індивідуального навчального плану.

7. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ ТЕКСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА РІВЕНЬ ЙОГО УНІКАЛЬНОСТІ

Перевірку тексту кваліфікаційної роботи на рівень його унікальності (далі – Перевірка) здійснює керівник роботи напередодні попереднього захисту на засіданні випускної кафедри. Перевірку тексту кваліфікаційної роботи здійснюють:

- за допомогою програмно-технічних засобів (наприклад, сервіс <https://my.plag.com.ua>), що визначають наявність чи відсутність текстових та (або) ілюстративних запозичень;

– аналізом робіт фахівцями відповідної предметної області.

Рекомендований перелік програмно-технічних засобів для перевірки тексту кваліфікаційної роботи на рівень його унікальності публікує підрозділ, який відповідає за організацію внутрішнього забезпечення якості освіти на веб-сайті НУЦЗ України.

Для перевірки кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти не пізніше, ніж за **десять** днів до попереднього захисту, завантажує її електронний варіант у форматі, прийнятному для перевірки, до віртуального класу Google Classroom керівника роботи.

Керівник кваліфікаційної роботи у п'ятиденний термін після одержання від здобувача вищої освіти електронного варіанту завершеної кваліфікаційної роботи здійснює її перевірку:

- за допомогою програмно-технічних засобів;
- серед внутрішніх ресурсів НУЦЗ України.

У разі, якщо за результатами відповідного аналізу звіту перевірки роботи наявність ознак академічного плагіату встановлено коректність посилань на першоджерело для текстових та/або ілюстративних запозичень, то роботу допускають до захисту.

Якщо в результаті детальної перевірки роботи встановлено наявність незначних технічних помилок, виявлені текстові, ілюстративні запозичення та парафраза без належного посилання на першоджерело, таку роботу повертають здобувачу вищої освіти на доопрацювання з можливістю надання на повторну перевірку. Після виправлення всіх зауважень здійснюють повторний детальний аналіз роботи та, у разі позитивного рішення, її допускають до захисту.

За результатами перевірки керівником кваліфікаційної роботи оформлюється довідка перевірки на рівень унікальності кваліфікаційної роботи (додаток 4), яку додають до роботи.

Кваліфікаційні роботи, які мають низький рівень унікальності тексту (мають понад 40 % текстових збігів) повертають здобувачам вищої освіти на доопрацювання на термін не більше **двох** календарних днів. Після доопрацювання кваліфікаційну роботу відправляють на повторну перевірку, яку здійснюють в термін не більше **трьох** календарних днів.

Якщо в результаті перевірки роботи встановлено факт наявності навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття запозичень, наявності у роботах ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами або інші прояви академічного плагіату, то її не допускають до захисту. В такому випадку здобувача вищої освіти притягають до академічної відповідальності. Причини недопущення роботи до захисту зазначають у довідці (додаток 4). Залежно від запропонованого виду академічної відповідальності рішення ухвалює уповноважена особа або Комісія з академічної доброчесності.

8. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

До захисту кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК здобувача допускають за результатами попереднього заслуховування на засіданні випускової кафедри за наявності позитивного висновку.

У терміни, визначені в розділі 2 цих методичних рекомендацій, секретарю ЕК подають:

- прошиту і пронумеровану кваліфікаційну роботу, оформлену згідно з вимогами цих методичних рекомендацій;
- рецензію на кваліфікаційну роботу.

До ЕК можуть подавати й інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи: надруковані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи тощо.

Порядок захисту кваліфікаційної роботи встановлює Положення про порядок створення та організації роботи екзаменаційних комісій щодо атестації осіб, які здобувають освітній ступінь бакалавра та магістра в НУЦЗ України.

На одному засіданні ЕК планують, як правило, захисти не більше десяти кваліфікаційних робіт.

Тривалість захисту однієї кваліфікаційної роботи становить не більше 0,5 години.

Регламент проведення засідання ЕК під час захисту кваліфікаційної роботи передбачає:

- оголошення секретарем ЕК прізвища, імені та по батькові здобувача, теми його кваліфікаційної роботи, здобутків здобувача (наукових, творчих, рекомендацій випускової кафедри);
- доповідь здобувача (10–15 хвилин) у довільній формі про сутність кваліфікаційної роботи, основні організаційні, технічні (наукові) рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання. Зокрема можливо використовувати різні форми візуалізації доповіді (обов'язковий графічний матеріал роботи, визначений завданням на цю роботу, слайди, мультимедійні проектори, аудіо-відеоапаратура тощо);
- демонстрацію експерименту (1–2 хвилини), якщо це передбачено в роботі. Залежно від часу, необхідного для демонстрації експерименту в повному обсязі, або можливості розміщення експериментального обладнання, макетів, зразків тощо, демонстрацію можливо здійснювати як безпосередньо на засіданні ЕК, так і напередодні захисту в лабораторії, де розташований експериментальний зразок, у присутності членів ЕК, яким головою ЕК доручено ознайомлення з експериментальною частиною кваліфікаційної роботи;
- відповіді на запитання членів ЕК;

– оголошення секретарем ЕК відгуку та висновку керівника або виступ керівника зі стислою характеристикою роботи здобувача у процесі підготовки кваліфікаційної роботи (до двох хвилин);

– оголошення секретарем ЕК висновку керівника кафедри, на якій виконувалась робота;

– оголошення секретарем ЕК рецензії на кваліфікаційну роботу;

– відповіді здобувача на зауваження керівника кваліфікаційної роботи, керівника випускової кафедри та рецензента (3–5 хвилин);

– оголошення голови ЕК про закінчення захисту.

Захист кваліфікаційної роботи, як правило, планують і проводять на одному засіданні ЕК. Усі здобувачі, які виконували кваліфікаційну роботу, повинні бути повною мірою обізнані із загальною частиною роботи і готові до запитань членів ЕК не тільки з індивідуальної, а й із загальної частини роботи.

9. ПРОЦЕДУРА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Під час проведення захисту кваліфікаційної роботи кожний член ЕК оцінює кваліфікаційну роботу, доповідь здобувача та відповіді на запитання за 100-бальною шкалою за критеріями оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів в НУЦЗ України, що наведені в Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України, та відповідно до такого розподілу балів:

- кваліфікаційна робота – до 50 балів;

- доповідь здобувача вищої освіти – до 20 балів;

- відповіді на запитання членів ЕК – до 30 балів.

Після закінчення захисту, на закритому засіданні ЕК, підраховують середній бал за балами членів ЕК. У випадку, якщо член комісії є науковим керівником здобувача, що захищається, він не бере участі в оцінюванні цього здобувача. Підсумкові результати оцінювання фіксують в протоколі засідання екзаменаційної комісії.

Рішення ЕК про оцінювання результатів захисту кваліфікаційних робіт голова ЕК оголошує здобувачам у день захисту.

Якщо здобувач на захисті кваліфікаційної роботи отримав незадовільну кількість балів, що визначена в НУЦЗ України за 100-бальною шкалою оцінювання, ЕК ухвалює рішення про те, що здобувач не пройшов атестацію й у протоколі засідання ЕК йому проставляють відповідні незадовільні результати оцінювання рівня знань.

У випадку, якщо здобувач не з'явився на засідання ЕК для захисту кваліфікаційної роботи, у протоколі зазначають, що він «не атестований у зв'язку з неявкою на засідання».

Якщо здобувач не з'явився на засідання ЕК із поважної причини, що підтверджує відповідний документ, йому може бути встановлена інша дата захисту кваліфікаційної роботи.

Здобувача, який не захистив кваліфікаційну роботу у зв'язку з неявкою без поважних причин, за поданням навчально-наукового інституту (структурного підрозділу), відраховують з НУЦЗ України за невиконання індивідуального навчального плану.

Здобувача, який під час складання атестації отримав незадовільну кількість балів, що визначена в НУЦЗ України за 100-бальною шкалою оцінювання, або був не допущений до атестації за невиконання індивідуального навчального плану, за поданням навчально-наукового інституту (структурного підрозділу) відраховують з НУЦЗ України.

10. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Оголошені головою ЕК результати захисту кваліфікаційної роботи є остаточними й апеляції не підлягають.

У разі порушення процедури проведення захисту кваліфікаційної роботи, здобувач має право подати апеляцію на ім'я ректора особисто в день захисту кваліфікаційної роботи.

Порядок оскарження процедури проведення захисту кваліфікаційної роботи наведений в Положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій щодо атестації осіб, які здобувають освітній ступінь бакалавра та магістра в Національному університеті цивільного захисту України.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України від 01.07.2014 р. №1556-VII «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

2. Закон України від 06.12.2018 р. №2642-VIII «Про протимінну діяльність в Україні». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/%202642-19#Text>.

3. Закон України «Про охорону праці». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>.

4. Кодекс цивільного захисту України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>.

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. №266 (в редакції від 25.02.2025 р.) «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п#Text>.

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №1341 (в редакції від 20.07.2020 р.) «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п#Text>.

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 р. (в редакції від 07.09.2024 р.) №497 «Порядок атестації здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-2021-п#Text>.

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-п#Text>.

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 9.01.2014 року №11 (в редакції від 16.04.2025 р.) «Про затвердження Положення про Єдину державну систему цивільного захисту» (із змінами). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-п#Text>.

10. ДК003:2010 Національний класифікатор України «Класифікатор професій», затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 №237 (зі змінами). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.

11. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників у сфері цивільного захисту України, Вип. 92 (доопрацьований). Наказ ДСНС України від 05.12.2018 р. №707 (у редакції наказу ДСНС 17.01.2022 № 41).

12. Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.03.2025 №512 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf>

13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.01.2021 №102 «Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатка до них, зразка академічної довідки». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0122-21#n18>.

14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.10.2020 року №1291 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для другого (магістерського) рівня вищої освіти». Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/77193/.

15. ДСТУ 3891:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять.

16. ДСТУ 7295:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Моніторинг. Терміни та визначення основних понять.

17. ДСТУ-П 8820:2023 Протимінна діяльність. Процеси управління. Основні положення.

18. ДСТУ 8820-1:2023 Протимінна діяльність. Процеси управління. Частина 1. Система управління якістю.

19. ДСТУ 8820-3:2024 Протимінна діяльність. Процеси управління. Частина 3. Система управління інформацією.

20. ДСТУ 8820-4:2025 Протимінна діяльність. Процеси управління. Частина 4. Процеси механізованого розмінування.

21. ДСТУ 8820-5:2025 Протимінна діяльність. Процеси управління. Частина 5. Процеси вивільнення території «ленд-реліз».

22. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання.

ДОДАТКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з навчальної роботи
Національного університету цивільного захисту України

Александр ДЖУЛАЙ

(підпис і прізвище)

20__ року

ПЕРЕЛІК ТЕМ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ, ЩО ПРОПОНУЮТЬСЯ
ЗДОБУВАЧАМ ДРУГОГО (МАГІСТРСЬКОГО) РІВНЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ІНЖЕНЕРНОЇ
ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

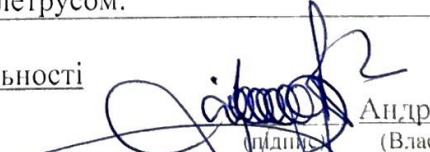
(назва навчально-наукового інституту)

2024 РОКУ ЗАРАХУВАННЯ

№ з/п	Назва теми
	<u>«Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю»</u> (освітня програма)
	<u>Кафедра протимінної діяльності та спеціальної підготовки</u> (назва кафедри, що пропонує теми)
1.	Вдосконалення вимог щодо організації гуманітарного розмінування піротехнічними підрозділами ДСНС України, з урахуванням міжнародного досвіду.
2.	Вдосконалення способів, сил та засобів, що застосовуються для руйнування аварійної панельної будівлі житлового призначення вибуховим способом.
3.	Обґрунтування управлінського рішення щодо організації вибухових робіт для захисту гідротехнічних споруд під час льодоходу на річках України.
4.	Обґрунтування управлінського рішення щодо організації знищення вибухонебезпечних предметів зведеним піротехнічним загonom на технічній території складів, баз та арсеналів МО України.
5.	Обґрунтування управлінського рішення щодо організації пошуку вибухонебезпечних предметів піротехнічними підрозділами ДСНС України на територіях, звільнених від вторгнення зс рф.
6.	Обґрунтування управлінського рішення щодо організації робіт з суцільного розмінування місцевості технічної території складів, баз та арсеналів МО України.
7.	Обґрунтування управлінського рішення щодо організації робіт зі знесення вибуховим способом промислових (житлових) аварійних будівель, напівзруйнованих в результаті обстрілу.
8.	Організація вибухових робіт щодо проведення превентивних заходів при загрозі повені на річках України.
9.	Організація і правила проведення робіт з утилізації боєприпасів, непридатних для подальшої експлуатації (на прикладі конкретного зразка боєприпасу).
10.	Організація очищення місцевості від вибухонебезпечних предметів зведеним піротехнічним загonom на територіях України, звільнених від окупації.
11.	Організація пошуку, виявлення та знищення вибухонебезпечних предметів на території лісних масивів.
12.	Організація пошуку, виявлення та знищення вибухонебезпечних предметів на території населеного пункту.

13.	Організація пошуку, виявлення та знищення вибухонебезпечних предметів в акваторії внутрішніх водоймищ України.
14.	Організація пошуку, виявлення та знищення вибухонебезпечних предметів на території, забрудненій радіаційно небезпечними (хімічно небезпечними) речовинами.
15.	Організація робіт щодо руйнування елементів конструкції аварійної споруди промислового призначення, непридатної для подальшого використання, вибуховим способом.
16.	Підвищення ефективності робіт щодо знищення вибухонебезпечних предметів піротехнічним підрозділом ДСНС України з використанням безпілотних літальних апаратів (БПЛА) (наземних роботизованих комплексів (НРК)).
17.	Підвищення ефективності робіт щодо проведення нетехнічного (технічного) обстеження територій, імовірно забруднених вибухонебезпечними предметами, піротехнічним підрозділом ДСНС України.
18.	Підвищення ефективності робіт щодо проведення нетехнічного обстеження територій, імовірно забруднених вибухонебезпечними предметами, піротехнічним підрозділом ДСНС України з використанням безпілотних літальних апаратів (БПЛА).
19.	Розробка нормативно-технічної документації для знесення аварійної цегляної (залізобетонної, панельної тощо) будівлі житлового призначення вибуховим способом.
20.	Розробка нормативно-технічної документації для знесення аварійної цегляної (залізобетонної, панельної тощо) будівлі промислового призначення вибуховим способом.
21.	Розробка превентивних інженерно-технічних заходів щодо облаштування дамб і гребель вибуховим способом на річках України.
22.	Розробка пропозицій щодо удосконалення вибухового методу влаштування захисних дамб, при активному підйомі рівня води в річках України та при загрозі виникнення повені.
23.	Розробка рекомендацій щодо використання кінологічних розрахунків піротехнічними підрозділами ДСНС України, з урахуванням вимог міжнародних стандартів з розмінування.
24.	Розробка рекомендацій щодо використання машин механізованого розмінування піротехнічними підрозділами ДСНС України, з урахуванням вимог міжнародних стандартів з розмінування.
25.	Удосконалення робіт зі знесення вибуховим способом промислових аварійних будівель, напівзруйнованих землетрусом.

Начальник кафедри протимінної діяльності та спеціальної підготовки
(назва кафедри)

(підпис) Андрій ГУБЕНКО
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ПОГ ОДЖЕНО
Начальник навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки
(назва навчально-наукового інституту)

(підпис) Сергій ТАРАСОВ
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Начальник навчально-методичного центру

(підпис) Олександр ДЯДЮШЕНКО
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ФОРМА РАПОРТУ (ЗАЯВИ) ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПРО ЗАКРІПЛЕННЯ ДЛЯ НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Начальнику кафедри
протимінної діяльності та
спеціальної підготовки
Андрію ГУБЕНКУ

Рапорт (заява)

Прошу Вас дозволити мені виконувати кваліфікаційну роботу на
кафедрі _____

(назва кафедри)

під керівництвом _____

(посада, науковий ступінь, вчене звання, власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ керівника роботи)

Запланована тема роботи: _____

(тема кваліфікаційної роботи)

Конфлікту інтересів немає.

Здобувач вищої освіти
навчальної групи

_____ (підпис)

_____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« ____ » _____ 20__ р.

Згоден.
Керівник роботи:

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« ____ » _____ 20__ р.

ФОРМА ЗАВДАННЯ НА ПІДГОТОВКУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут інженерної та спеціальної підготовки _____

Кафедра протимінної діяльності та спеціальної підготовки _____

Галузь знань 26 Цивільна безпека _____

Спеціальність 263 Цивільна безпека _____

(назва)

Освітньо-професійна програма Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю _____

(назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський) _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри протимінної діяльності та спеціальної підготовки навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки

_____ Андрій ГУБЕНКО

« ____ » _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ НА ПІДГОТОВКУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____, (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвержені наказом _____ від « ____ » _____ 20__ року № _____

2. Строк подання здобувачем вищої освіти роботи _____

3. Кваліфікаційна робота виконується на матеріалах: _____

4. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити): _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень/слайдів): _____

6. Консультанти за розділами кваліфікаційної роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва заходів кваліфікаційної роботи	Строк виконання заходів роботи	Відмітка про виконання

Завдання отримав
здобувач вищої освіти

_____ (підпис) _____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Завдання видав
керівник роботи

_____ (підпис) _____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ФОРМА ДОВІДКИ ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА РІВЕНЬ ЇЇ УНІКАЛЬНОСТІ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут інженерної та спеціальної підготовки _____
Кафедра протимінної діяльності та спеціальної підготовки _____
Галузь знань 26 Цивільна безпека _____
Спеціальність 263 Цивільна безпека _____

ДОВІДКА

перевірки на рівень унікальності кваліфікаційної роботи

на тему: _____
(тема кваліфікаційної роботи)

здобувача вищої освіти _____ групи _____
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Керівник роботи _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Результати перевірки роботи на унікальність

Обсяг рукопису, (стор.)	Обсяг, який перевірено на унікальність, (стор.)	Показник текстових збігів, %	Примітки щодо коректності запозичень

перевірка була проведена з використанням програми _____

Висновок: 1) Рівень унікальності кваліфікаційної роботи _____
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

_____ вимогам кодексу академічної доброчесності
(відповідає, не відповідає)

2) Наявні в роботі текстові запозичення з робіт інших авторів мають відповідні посилання.

Керівник роботи

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Здобувач вищої освіти _____ (підпис) _____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Дата проведення перевірки « ____ » _____ 20__ року

ФОРМА ПОДАННЯ ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ЩОДО
ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

Рівень вищої освіти другий (магістерський), направляється до захисту кваліфікаційної роботи за спеціальністю 263 Цивільна безпека
(шифр і назва)

за освітньо-професійною програмою Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю
(назва освітньої програми)

на тему: _____

Кваліфікаційна робота, рецензія, довідка про перевірку тексту кваліфікаційної роботи на рівень його унікальності, довідки або акти про впровадження установ і організацій, про використання матеріалів кваліфікаційної роботи (якщо це передбачено) додаються.

Довідка про успішність

_____ за період навчання, в інституті
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ здобувача вищої освіти)

_____ з 20__ року до 20__ року повністю
(назва інституту)

виконав навчальний план за освітньою програмою з таким розподілом оцінок за 100-бальною шкалою:

Розподіл по балах	у %
90-100	
80-89	
65-79	
55-64	
50-54	

Начальник навчально-наукового інституту _____
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Відгук та висновок керівника кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти _____

Додаток 6
до Методичних рекомендацій (вказівок)
до виконання кваліфікаційної роботи

ФОРМА ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНЖЕНЕРНОЇ ТА
СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

(повна назва навчально-наукового інституту)

КАФЕДРА ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ
ПІДГОТОВКИ

(повна назва кафедри)

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи
другий (магістерський

(рівень вищої освіти)

на тему: _____

Виконав: здобувач вищої освіти,
групи _____
спеціальність _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____

(назва програми)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Керівник _____

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Рецензент _____

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

До захисту допускається.

Начальник кафедри _____

(назва випускової кафедри)

(науковий ступінь, вчене звання)

"__" "__" 20__ року

(підпис)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Черкаси – 20__